

NESREČE ZARADI SNEŽNIH PLAZOV POZIMI 1995–96

Tomaž Vrhovec*

UDK 614.8:551.578.48 (497.4) "1995/96"

V zimi 1995-96 se je v slovenskih gorah svetu zgodilo vsaj pet hujših nesreč s snežnimi plazovi. Bilo je šest smrtnih žrtev. Zaradi obilice novega snega in občasnih odjug so se večkrat spontano prožili snežni plazovi. Podajamo kratka poročila in analize nesreč s plazovi ter reševanj ponesrečenih s posebnim poudarkom na vremenski in snežni situaciji ob času nesreče.

Po več zaporednih zimah s podpovprečno snežno odejo je bila zima 1995-96 spet dolga, hladna in snežena. Po vsej Sloveniji, posebno pa še po gorah, je sneg ležal dolge mesece, nekajkrat ga je na novo zapadlo zelo veliko, bilo pa je tudi nekaj izrazitih odjug. Zaradi obilice snega so se spontano prožili snežni plazovi, ti so povzročili nekaj nesreč. Nekaj plazov se je sprožilo tudi zaradi vplivov človeške dejavnosti v zasneženih gorah.

Pregled in analiza nesreč

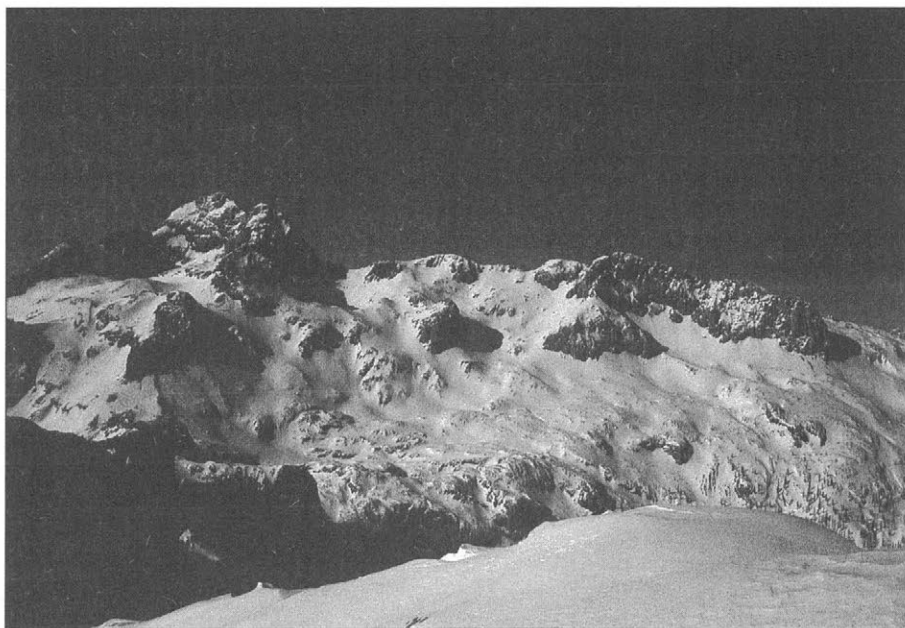
Nesreča zaradi snežnega plazu pod Kredarico, 24. decembra 1995

Proti koncu decembra 1995 se je pričela v gorah močna odjuga. Meja strnjene snežne odeje se je dvignila skoraj na 1200 metrov nadmorske višine, na 2500 metrih pa je bilo okoli 120 cm snega. Prav pred božičem je nastopila nova odjuga, ki sta jo meteorološka in lavinska služba HMZ napovedali že 21. decembra 1995. Pričakoval se je prihod sredozemskega ciklona, napovedan je bil dež do 2000 metrov, za pozneje pa je bila predvidena ohladitev s snegom.

Zgodaj zjutraj so se trije planinci iz doline Krme odpravili peš, brez smučí, proti Kredarici (2515 m). V nižjih legah ni bilo dosti snega, zato so hitro napredovali. Že v zgornji Krmi (1600 m) je bilo snega toliko, da se je globoko prediral in vzpenjali so le zelo počasi. Po približno devetih urah hoje so prispeli na nadmorsko višino okoli 2000 metrov na planoto nad Kurico, Konjskim prevalom in Arnovo glavo. Sneg je bil južen in pod težo pešca se je globoko prediral. Običajen čas hoje na Kredarico iz Krme s smučmi je od šest do osem ur. Gorniki so zgrešili zimsko pot proti Kredarici, ki na omenjeni planoti zavije proti severu in se vzpenja mimo Kalvarije. S planote so se začeli vzpenjati naravnost navzgor po pobočju, ki se spušča izpod Triglavskega Vogla in ga

preči letna pot s Konjskega prevala proti Kredarici (to je poleti najbolj obiskana in najlažja pot na Kredarico: Pokljuka–Velo Polje–Kredarica–Triglav). Vzpenjali so se po eni izmed grap, ki jih omenjena pot preči in so ponavadi še v zgodnjem poletju zasute s snegom. Ko so se drug za drugim vzpenjali po grapi, se je nad njimi okoli 14.30 odtrgal velik plaz klozastega snega, jih zajel in odnesel proti planoti. Napoka je potekala prek pobočja v širini okoli 100 metrov, nosilo jih je 300 metrov daleč. Enega od gornikov (J. P.) je plaz izvrgel, drugega (U. R.) je zasulo skoraj do vrha glave, tretji (B. S.) pa je izginil v snegu. Nezasuti gornik je hitro odkopal delno zasutega U. R. in skupaj sta začela iskati tretjega. Našla sta le njegovo kapo. Plazovino sta improvizirano eno uro sondirala s smučarskimi palicami in cepinom. Iskanje ni bilo uspešno, zato sta plaz označila (tam sta pustila svoja nahrbtnika in najdeno opremo zasutega) in se gazeč odpravila v dolino, kamor sta prišla že v temi okoli 18.00. Zaradi dolgega časa, ki je minil od nesreče, teme,

slabega vremena in oddaljenosti plazu istega večera ni bilo smiselno poslati na pot reševalne odprave, saj tudi helikopterski prevoz reševalcev ni bil možen. Reševalci so se zvečer organizirali in naslednji dan zarana je helikopter MNZ prepeljal 17 reševalcev in lavinskega psa na višino okoli 2000 metrov, višje zaradi baze oblakov in vetra ni mogel. Reševalci so opazili, da se je izpod Triglava na planoto nad Kurico splazilo več plazov, pobočje je bilo zavito v oblake, vetrovno je bilo, tako da so do plazov, v katerem je bil zasut pogrešani gornik, prišli šele čez eno uro. Okoli devete ure so končno prišli do plazov, lavinski pes sprva ni našel sledu. Plazino so začeli organizirano grobo sondirati, med sondiranjem je po plazov iskal pes. Po drugem grobem sondiranju je psica Biba (vodnik I. Potočnik, PGRS Jesenice) nakazala mesto, kjer je bil zasut in 130 cm globoko v plazovini so našli preminulega gornika. Glede na lego in stanje zasutega ter stanje snega okoli njega so sklepali, da je ponesrečeni umrl zaradi zadušitve hitro po ustavitvi plazov.

Slika 1. Triglav in okolica v jugovzhoda: nesreča s plazom 24. decembra 1995 se je zgodila v vpadnici Malega Triglava v eni od grap, ki se spuščajo na planoto (foto: T. Vrhovec)
Figure 1. Triglav and its surroundings as seen from SE. The avalanche accident on 24.12.1995 happened in one of the gullies that descends from the main mountain towards the plateau (photo: T. Vrhovec)

* doc. dr., Fakulteta za matematiko in fiziko, Oddelek za fiziko, Katedra za meteorologijo, Jadranska 19, Ljubljana
in Planinska zveza Slovenije, GRS, Podkomisija za snežne plazove, Dvorakova 9, Ljubljana

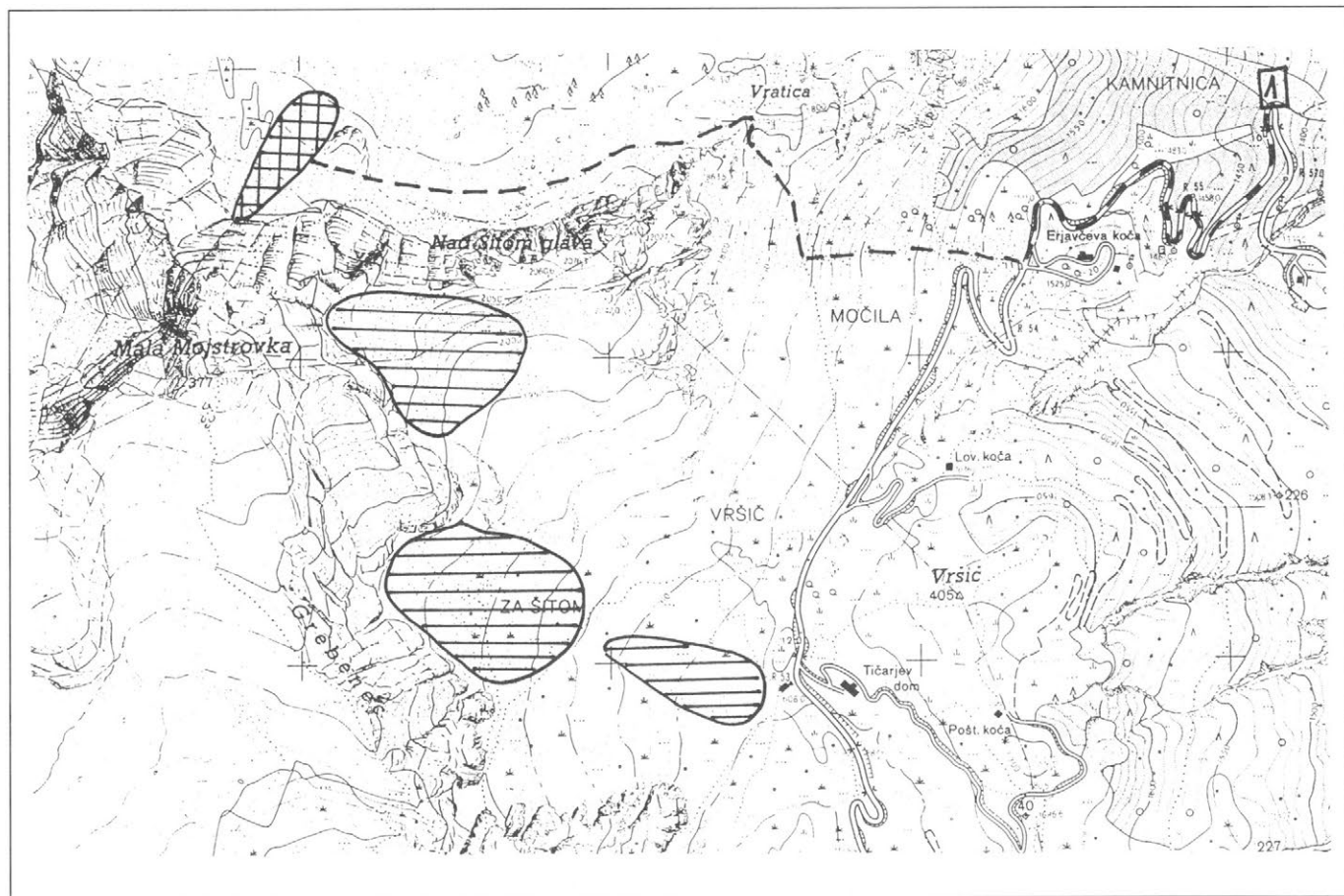
Slika 2. Skupina gorskih reševalcev pri sondiranju plazu nad Vrščem (foto: T. Vrhovec)
Figure 2. A group of mountain rescuers while probing a snow avalanche over Vršč pass (cca 1700 m, Julian Alps) (photo: T. Vrhovec)

Med reševanjem se je vreme slabšalo, tako da je helikopter lahko s bližine mesta nesreče odpeljal le truplo in vodnika lavinskega psa, drugi reševalci so s smučmi sestopili 500 višinskih metrov do planine Polje, od koder je bil možen helikopterski prevoz.

Ob času nesreče so bile razmere na nadmorski višini, kjer se je odtrgal plaz, izrazito neugodne. Odjuga je oslabila vezi v snežni odeji, toplo vreme s padavinami je povzročilo obtežitev zgornjih plasti snežne odeje in proženje plazov je bilo splošno in spontano, pojavljali so se tudi talni snežni plazovi. V takih razmerah je bilo ravnanje trojice gornikov nepravilno: hodili so peš, zaradi težavnega napredovanja so se zadrževali v nevarnem okolju zelo dolgo časa, niso poznali zimske poti, izbrana pot vzpona, kjer jih je zasul plaz, je vodila po grapi, ki je znana plaznica. Ravnanje preživelih po nesreči s plazom je bilo smiselno in razsodno, z označitvijo mesta nesreče sta reševalcem omogočila razmeroma hitro lokacijo plazov. Reševanje je v neugodnih časovnih in vremenskih razmerah potekalo dobro in uspešno. Samo reševanje je oteževala oddaljenost mesta nesreče in zaradi vremena težaven helikopterski prevoz, tako da je bilo na plaz razmeroma malo reševalcev in le en lavinski pes.

Nesreča nad Vrščem, 24. decembra 1995

Istega dne, kot se je zgodila v prejšnjem odstavku opisana nesreča pod Kredarico, sta na območju Vršiča izginila alpinista S. B. in J. B. 24. decembra 1995 sta se z osebnim avtomobilom pripeljala do melišča Kamnitnica pod Erjavčevo kočo na Vršču. Zaradi odjuge je bilo v tistih dneh na cesti prek Vršiča malo snega, tako da se je dalo z verigami na kolesih priti prek vrha prelaza, alpinista pa sta vozilo pustila nižje, saj je bil naprej po cesti zvožen sneg in led. V vozilu sta pustila listek z načrtovano smerjo vzpona (Nad Šitom glava, Mojstrovka, Vršč). Na goro sta se odpravila peš, brez smuč. Nihče od domačih v dolini ni vedel, v katere gore sta se napotila. Poizvedovalna akcija za pogrešanima se je začela šele po božiču in ni bila uspešna. 26. decembra je začelo po gorah, kasneje pa tudi po dolinah, močno snežiti, zapadlo je do 40 cm novega snega. Ponovno je intenzivno snežilo v novoletni noči in novi sneg je na debelo zametel zapuščeno vozilo. Šele po novoletnih praznikih (2. januarja 1996) so odkrili vozilo in sporočilo v njem. Sledila je obširna in množična iskalna akcija s predpostavko, da je pogrešana nekje na širšem območju zahodno od Vršiča zasul snežni

Slika 3. Zemljevid območja iskalne akcije nad Vrščem (1:10 000); tanko šrafirano: plazovi, preiskani do 6. januarja 1996, dvojno šrafirano: plaz, ki je zasul žrtvi, debela prekinjena črta: domnevna pot ponesrečenih, 1: zapuščeno vozilo
Figure 3. Map of the Mojstrovka mountain above Vršč pass (1:10 000); thin hatched: avalanches surveyed till 6.1.1996, double hatched: the avalanche where victims were found, thick line: the direction of ascent, 1: victims car

plaz. Sledov pogrešanih ni bilo videti, saj je novi sneg zametel tudi ostanke starih plazov, seveda pa tudi gazi. V akciji je v več zaporednih dneh sodelovalo 329 reševalcev (sprva s postaj GRS Kranjska Gora, Rateče, Jesenice), največ zadnji dan – 220 (z vseh postaj GRS Slovenije), nekaj dni so iskali tudi skoraj vsi vodniki lavinskih psov GRS. Reševalci so presondirali večino plazov na vršiški strani Nad Šitom glave in Mojstrovke, pregledali so ostenje teh dveh gora, vendar ni bilo nobenih sledov. Pozneje je v zimi 1995–96 zapadlo še veliko snega. Konec maja je po dolgotrajni pomladni odjugi v Julijskih Alpah skopnelo že precej snega. Pod severnimi ostenji Male Mojstrovke so naključni obiskovalci najprej našli nahrbtnik pogrešane J. B. Po nekaj dneh iskanja so reševalci s sondiranjem dva metra globoko pod starim snegom našli truplo J. B. Čez nekaj dni so z lavinskim psom našli kakih 30 metrov nižje še truplo S. B. Žrtvi sta bili najdeni na melišču okoli 200 metrov daleč od vznožja stene. Izgleda, da sta se alpinista ravno pripravljala na vstop v eno plezalnih smeri v severni steni Mojstrovke (Severni raz ali Kaminška), ko ju je zasul plaz južnega snega. Alpinista sta med potjo od avta do gore spremenila svoje načrte: namesto na Nad Šitom glavo sta se podala v severno steno Mojstrovke nad Slemenom; ponovoletno iskanje v plazovih na vršiški strani Mojstrovke je bilo zato neuspešno.

Nesreča zaradi snežnega plazu v dolini Tople 3. januarja 1996

Po predbožični odjugi je po vsej Sloveniji snežilo 26. in 27. decembra ter 31. decembra in 1. januarja 1996. 3. januarja 1996 sta se po lokalni cesti v dolini Tople (občina Ravne na Koroškem) peljala z osebnim vozilo fiat panda lovca B. Š. in A. Š. Cesta je bila splužena, a snežena. Okoli 13. ure se je nad cesto sprožil plaz, ki se je na cesto vsul ravno v trenutku, ko sta se omenjena lovca peljala prek Burjakovega klanca. Ta del ceste je znan po tem, da ga ob visokem snegu zasipajo plazovi. Plaz je cesto zasul v dolžini 30 metrov, debelina plazovine je bila na cesti okoli 5 metrov. Sunek plazju je vozilo porinil s ceste in skupaj s potnikoma se je skotalilo 80 do 100 metrov globoko v dolino reke Toplice vse do struge. Plaz vozila ni zasul, vozilo pa je bilo zaradi kotaljenja po strmem bregu povsem uničeno. Začuda potnika v uničenem vozilu nista utrpela bistvenih poškodb.

Zanimivo je, da se plaz na Burjakovem klanecu ni sprožil že med sneženjem ali med pluženjem ceste. Po cesti sicer ni veliko prometa, prebivalci doline Tople na južnem pobočju Pece se po njej vozijo v dolino, po njej vozi tudi šolski avtobus. Nesreča je bila izjemno naključna, saj sta se naenkrat zgodila dva zelo kratkotrajna dogodka (vožnja po klanecu in plaz). Na

cesti je ostalo okoli 250 kubičnih metrov plazovine. Tiste dni je opozorilo HMZ o nevarnosti plazov je za poudarjalo, da je nevarnost proženja snežnih plazov večinoma znatna (tretja stopnja po petstopenjski lestvici), lokalna nevarnost pa je bila velika (4). Razen Burjakovega plazju so se januarja na območju občine Črna na Koroškem prožili še drugi plazovi in zasipali ceste.

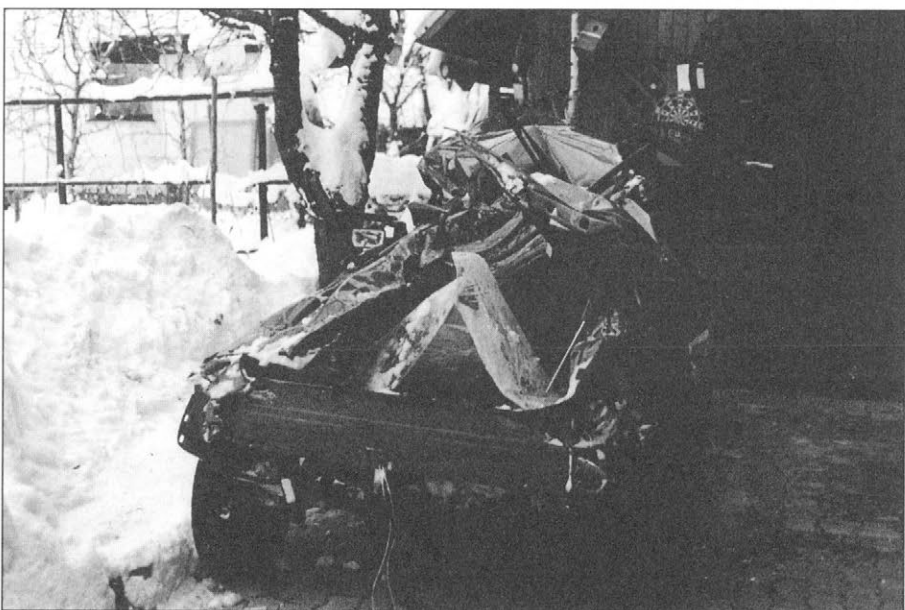
Zdrs gorskega reševalca s plazom pod Brano 17. januarja 1996

Že nekaj časa je, odkar se je v slovenskih gorah zgodila zadnja smrtna nesreča med reševanjem ponesrečenega. 17. ja-

nuarja 1996 se je na Brani ponesrečil 95 A. J. Reševalna akcija postaje GRS Kamnik se je začela hitro, reševalci so ponoči prišli do Kamniškega sedla in pri prečenju severnega pobočja Brane se je reševalcu J. P. pod nogami utrgala kloža napihanega snega. Reševalec je skupaj s snegom drsel okoli 250 metrov po ledeni strmini, poizkušal se je ustaviti, nato je s plazom zgrmel prek 150 metrov visoke stene proti Okrešlju, kjer je preminil. V primerjavi z drugimi nesrečami s plazovi v letošnji zimi je ta netipična, podobne nesreče s plazovi so bile prejšnje suhe zime, ko so plazovi sicer povzročili zdrs ponesrečenega, niso pa ga zasuli. Nesreča se je zgodila ob jasnem vremenu, klože so bile tedaj po gorah pogoste.

Slika 4. Burjakov klanec v dolini Tople po zasutju; cesta je bila spet splužena (foto: V. Povsod)
Figure 4. Burjak's ascent in valley Topla (east Karavanke mts.) after a snow avalanche and after road was again opened (photo: V. Povsod)

Slika 5. Ostanke osebnega avtomobila fiat panda, ki ga je snežni plaz odrinil s ceste (foto: V. Povsod)
Figure 5. The remains of the car (Fiat panda) after it was carried for about 100 meters by a snow avalanche (photo: V. Povsod)

Slika 6. Pobočje nad planino Zadnji Vogel, od koder se je odtrgal plaz in zasul tri gornike 19. februarja 1996 (foto: T. Vrhovec)

Figure 6. The slope near Zadnji Vogel tourist settlement where an avalanche buried three tour skiers on 19. 2. 1996. (photo: T. Vrhovec)

Nesreča zaradi snežnega plazu na planini Zadnji Vogel 19. februarja 1996

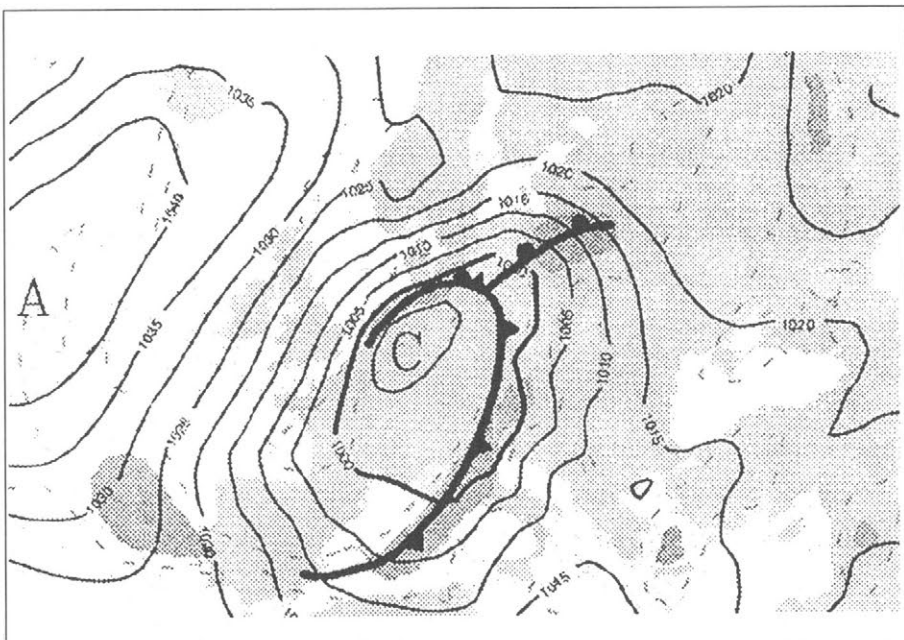
Sredi februarja so občasni prehodi front povzročali manjše padavine, temperature pa so bile za ta letni čas povprečne. 18. februarja se je nad Severnim morjem pojavilo izrazito območje nizkega zračnega pritiska, ki se je poglobilo proti jugu, doseglo Sredozemlje, naše kraje pa je od zahoda zajelo poslabšanje vremena. V višinah so pihali močni jugozahodni vetrovi, snežne padavine so v noči na 19. februar zajele zahodno Slovenijo. Meja sneženja je bila sprva med 600 in 800 metri nadmorske višine. Na Voglu je v ponedeljek že zgodaj zjutraj začelo snežiti, snežilo je močno in razmeroma južno, občasno je padal zrnat sneg. Pihal je močan južni veter. Zaradi slabega vremena na Voglu niso obratovale žičnice, vozila je le gondolska žičnica iz Ukanca na Rjavo skalo. Zaradi nevarnosti spontanega proženja plazov je bila zaprta tudi proga v dolino po Žagarjevem grabnu.

Dopoldne so se na Vogel pripeljali trije gorniki, namenjeni na Zadnji Vogel v počitniški dom. S smučmi na nogah so se podali proti Zadnjemu Voglu po t. i. tekaški progi, ki poteka po letni poti Rjava skala–Zadnji Vogel (pot je poleti markirana) in je okoli 200 metrov nad smučarsko progo Rjava skala, Zadnji Vogel, Žagarjev graben. Pred njimi po tekaški progi ta dan ni hodil nihče. Ko so prišli že v neposredno bližino planine Zadnji Vogel (okoli 40 m stran od smučarske proge Orlova glava–Zadnji Vogel, 200 m naprej od žičnice Zadnji Vogel–Orlova glava, kakih 150 metrov stran od počitniškega

doma Elektrotehne na Zadnjem Voglu), se je s severnega pobočja manjše vzpetine nad tekaško progo odtrgal plaz in jih zasul. Pobočje, s katerega se je odtrgal plaz, je visoko okoli 40 metrov, povprečna strmina okoli 33 stopinj, maksimalna strmina okoli 40 stopinj. Pot vodi pod tem pobočjem, nekoliko nižje pod njo se začne kotanjast zakrasel svet. Pobočje nad potjo je poraslo z redkimi macesni in semtertja kakšno vrbo (to rasteje je gledalo iznad snežne odeje). Sproženi plaz je bil širok okoli 100 metrov. Ob času njegove sprožitve je bilo na pobočju okoli 45 cm novega snega, skupna debelina

starega snega pa je bila približno 130 cm. Domnevamo, da je bila motnja, ki jo je povzročila hoja ponesrečenih, prenešana prek mehke klože južnega snega do vrha kratkega pobočja, tako da se je splazil ves novi sneg. Zaradi neposredne bližine sproženega plazu ponesrečeni niso imeli časa reagirati. Prvega v skupini A. T., ki je hodil po spodnjem robu plaz, je zasulo popolnoma, drugega G. K. povsem z glavo navzdol, le da je bil čevelj tik pod površino, tretjemu A. A., ta je bil ob sprožitvi plaz, tik ob stranskem robu plaz, pa sta iz snega gledali roka in glava.

Delno zasutemu A.A. se je po daljšem kopanju uspelo rešiti iz plazovine. S kriki je zamlan poizkušal priklicati počitnikarje z Zadnjega Vogla. Ko se mu je po 30 do 45 minutah uspelo z rokami izkopati iz snega, je odhitel h koči, ravno tedaj so se po smučarski progi peljali tudi s teptalnimi strojem. Takoj se je začela reševalna akcija, sodelovali so žičničarji in počitnikarji z Zadnjega Vogla. Ob hitrem pregledu plazovine so našli drugega zasutega in ga v desetih minutah odkopali, od nesreče je tedaj minilo nekaj manj kot eno uro. Nudili so mu prvo pomoč (umetno dihanje, masaža srca), sprva na plaz, nato v koč. Zasuti ni kazal nobenih znakov življenja, vse do nosu in ust je bil zasut s svežim snegom. Medtem ko so poizkušali oživljati drugega ponesrečenega, so iskali tretjega. Ker niso imeli drugega, so sneg sondirali z lesenimi palicami za označevanje roba smučišča. Plazovina se je ustavila na razmeroma majhnem prostoru na poti in v kotanjah ob njej. Tretjega zasutega so našli po pol do tričetrt ure sistematičnega sondiranja okoli 1 m globoko. Od zasutja je tedaj minilo okoli uro in pol. Tretji ponesrečeni ni kazal nobenih znakov življenja.

Slika 7. Diagnostična sinoptična karta Evrope za 19. februar 1996: fronta je dosegla Alpe (Mesečni bilten 11/96, HMZ)

Figure 7. Diagnostic synoptic chart for Europe 19. 2. 1996 as cold front reached the Alps

V vmesnem času sta bila alarmirana postaja GRS Bohinj in zdravnik; reševalec s smučišča Vogel P. Odar je oživljal ponesrečenca do prihoda zdravnika, ki je lahko le ugotovil smrt obeh zasutih. Med reševanjem in po njem je na Voglu še naprej snežilo, ohladilo se je, okoli 14.00 je Vogel prešla hladna fronta z nevihtami. Po koncu reševanja je na plaz padlo še okoli 30 cm snega.

V okolici Zadnjega Vogla plazovi niso redki. Pred leti je plaz zasul teptalni stroj, drugo leto pa obračalno kolo prenosne vlečnice v bližini koč Elektrotehne. Žičnica na Zadnji Vogel je začela obratovati dva dni po nesreči. Pred tem se je v okolici Zadnjega Vogla in Orlove glave sprožilo še nekaj plazov. Plaz izpod žičnice Orlova glava–Plato je delno zasul smučarsko progo Orlova glava–Zadnji Vogel, delno zasuta je bila tudi proga Rjava Skala–Zadnji Vogel. Plazovi so se usipali tudi na srednji in spodnji del smučarske proge po Žagarjevem grabnu. Pred odprtjem te proge so žičničarji s teptalnimi stroji odstranili ostanke nekaj večjih plazov pod Mirnjakom, največji plaz se je v nekaj proženjih prek proge valil po hudourniški grapi okoli 150 metrov stran od spodnje postaje gondole nad Ukancem. Ustavil se je šele 100 metrov pod smučarsko progo v hudourniškem vršaju nad cesto Ukanc–Savica. Takoj po ponovnem pričetku obratovanja žičnice z Zadnjega Vogla na Orlovo glavo so se po zasneženih, neteptanih vesinah zunaj urejene proge z Orlove glave proti tekaški progi začeli podajati smučarji in deskarji. Nekaterim so se pod smučmi prožili manjši plazovi nesprijetega snega.

Nesreča s plazom pri Zadnjem Voglu se ni zgodila na urejenem smučišču, zgodila se je tudi ko je bilo celotno smučišče zaprto. Snežne razmere so bile izrazito neugodne. Opozorilo HMZ RS je svarilo pred vedno večjo nevarnostjo proženja plazov. Vsi trije gorniki so bili izkušeni, podali so se na pot, ki je v ugodnih razmerah preprosta in varna. Pobočje, s katerega se je odtrgal plaz, je kratko, ob tem sneženju pa so se v neposredni bližini mesta nesreče prožili še drugi plazovi. Reševalna akcija je bila improvizirana, a je potekala hitro in učinkovito. Nesreči bi se ponesrečeni najverjetneje tudi v izrazito neugodnih snežnih razmerah lahko izognili, če bi se na Zadnji Vogel z Rjave skale podali po sicer daljši smučarski progi, ki pa ne vodi pod strmimi pobočji.

se prizadeti rešili sami ali s pomočjo tovarišev na turi, ne da bi bilo potrebno posredovanje GRS. Podkomisija za snežne plazove pri KGRS je zbrala podatke o treh takih lažjih nesrečah, vodja skupine udeležencev četrte lažje nesreče pa je zavrnil sodelovanje in posredovanje podatkov o okoliščinah nesreče. Glede zime zadnjih let, ko je bilo pri nas le malo žrtev snežnih plazov, je letošnja zima izjemna. V prejšnjih zimah z malo snega so bile nesreče podobne nesreči pod Brano (plaz povzroči zdrs ponesrečenega, a ga ne zasuje), v zimi 1995–1996 pa so bile pogoste klasične nesreče z zasutjem v plaz. Po nekaj suhih in toplih zimah zapored so izkušnje o snegu, obnašanju v zasneženih gorah in plazovih med obiskovalci gora postopno zbledele. Glede na večletno statistiko nesreč s plazovi v Alpah je bilo pri nas v zimi 1995–1996 veliko žrtev med nesmučarji, v Alpah so turni smučarji in smučarji ob urejenih smučiščih glavina žrtev plazov. Zaskrbljujoče je, da nobena od žrtev klasičnih nesreč s snežnimi plazovi pri nas ni bila opremljena z lavinsko žolno, njena uporaba bi vsaj v primeru obširne iskalne akcije nad Vrščim lahko pripomogla k uspešnejšemu iskanju pogrešanih.

1. Hidrometeorološki zavod RS: Mesečni bilteni XII/95, I/96, II/96.
2. Postaja GRS Mojstrana: Poročilo o nesreči 24.12. 1995.
3. Igor Potočnik: Nesreča v snežnem plaz. pod Kredarico – poročilo o nesreči in reševanju.
4. Postaja GRS Kranjska Gora: Poročilo o iskalni akciji: 1/96.
5. Igor Potočnik: Nesreča v plaz. Staneta Belaka–Šraufa in Jasne Bratanič – poročilo.
6. Postaja GRS Prevalje: Plaz v dolini Tople.
7. PSP GRS: Poročilo o ogledu mesta smrtnih nesreč v snežnem plaz. na planini Zadnji Vogel.

Tomaž Vrhovec

Avalanche Accidents in Slovenia in the Winter of 1995–96

After some warm winters, the winter season 1995–96 was cold again with plenty of snow in mountainous parts of Slovenia. The snow cover persisted for more than three months lower regions (e.g. Ljubljana 300 m), while at 2500 m the snow

cover held for more than six months. In several heavy snow periods a considerable snow cover accumulated, especially in Julian Alps.

During winter 1995–96 there were at least five serious accidents involving avalanches resulting six deaths. After several snowfalls in December there was a considerable warming up period between 20th and 25th of December. On 24. 12. 1995 two avalanches took place. A party of three mountaineers was carried by a snow avalanche at about 2200 m below Triglavski dom on Kredarica, one was buried and died, two were able to rescue themselves. Next day rescue operation team of Slovenian mountain rescue service (SMRS) recovered the body of the victim with the help of an avalanche dog. On the very same day (24/12/1995) two experienced alpine climbers disappeared in area of Vrščič pass at estimated altitude between 1700 and 2300 m. As they were alone, their disappearance was not notified till 2/01/96 when their car was found abandoned. In the mean time about one more meter of fresh snow had fallen. The SMRS launched a big search and rescue operation with up to 220 members involved but without any success at the time. In the last week of May first a backpack and later the bodies were also found. Most probably they were victims of a spontaneous avalanche that originated high above them from north face of Mojstrovka Mt. Just after a heavy snowfall in beginning of January a car with two hunters was struck with an avalanche, fortunately without major injuries to the persons involved. On January 17 a member of SMRS died due to release of a small snow slab which caused a small avalanche and the victim was carried with snow across about 150 meters high North face of Brana Mt. in the Kamnik Alps. The accident happened during rescue operation on the same mountain when a climber was injured due to accident during ascent on icy slope. During heavy snowfall of February 19 a group of three tour skiers was buried by a soft slab avalanche on Vogel in the Julian Alps just some ten meters from the ski-slope and the nearest houses of the Zadnji Vogel tourist settlement. The ski centre on Vogel was closed that day due to high avalanche hazard. The area where avalanche was released was small (about 100 x 50 meters) but the depth of new snow was more than 45 cm. One victim was buried but could rescue himself, the two others were completely buried and died instantly by suffocation. The rescue operation was improvised and prompt. It is important to stress that none of the victims buried under snow avalanches this winter in Slovenia was equipped with avalanche distress beacons.

Sklep

V zimi 1995–1996 se je v Sloveniji zgodilo vsaj pet nesreč s snežnimi plazovi, v katerih je umrlo šest ljudi. Razen tega se je zgodilo še nekaj lažjih nesreč, kjer so